

# Čas je za enotni standard mobilnega plačevanja

STERENA



Primož Zupan

Mag. Primož Zupan je direktor podjetja MBILLS, d. o. o. in idejnik.

Komentarji izražajo stališča avtorjev, in ne nujno tudi organizacij, v katerih so zaposleni, ali uredništva Financ.

## PRIHODNJIČ:

Marinka Žitnik, podoktorska raziskovalka računalništva na univerzi Stanford.

**S** 13. januarjem 2018 začne veljati nova Direktiva o plačilnih storitvah (PSD2). Sprejeta je bila z namenom, da odpre trenutno hermetično zaprte bančne sisteme. To bankam seveda ni všeč, saj ruši njihov trenutni monopol nad finančnimi storitvami. V takih razmerah so banke namreč lahko cene svojih storitev postavile na podlagi pričakovanih prihodkov, in ne na podlagi dejanskih stroškov procesiranja plačilnih transakcij. Nova direktiva zahteva ločitev infrastrukturnega dela in storitev, kar pomeni, da bodo banke morale plačila z računov svojih komitentov omogočiti tudi zunanjim ponudnikom plačilnih storitev. S tem direktiva odpira prostor podjetjem, ki razvijajo IT-rešitve na področju finančne industrije in tako uporabnikom ponujajo večjo možnost izbire z regulirano varnostjo. Kot glavne cilje PSD2 navajajo izboljšanje učinkovitosti in varnosti plačil, ugodnejše cene, zaščito porabnikov in enake pogoje delovanja ponudnikov plačilnih storitev.

**Kako poteka plačevanje** v praksi danes? Same banke, spodbujene z rastočim številom mladih podjetij, ki ponujajo mobilno plačevanje, so pospešile razvoj elektronskega poslovanja. Pri tem so precejšnje razlike v načinu, kako uporabniki dostopajo do določenih storitev. Če želite plačati parkirno, to lahko storite po dveh poteh, če želite plačati vožnjo z avtobusom, spet drugače. Trendi kažejo rast števila mobilnih denarnic. Leta 2014 je jih bilo v Nemčiji 27, danes jih je že več kot 50. Pri vsaki od teh oblik pa gre spet za zaprte sisteme, manjka jim enoten standard, ki bi uporabniku olajšal uporabo, trgovcem oziroma podjetjem pa prihranil stroške prilagajanja različnim rešitvam posameznih ponudnikov.

**Zaradi nove direktive** naj bi se zmanjšal tudi obseg gotovinskega plačevanja. Po najnovejših podatkih Evropske centralne banke je v Sloveniji kar 80 odstotkov vseh plačil na prodajnih mestih opravljenih še vedno z gotovino, po vrednosti gotovinska plačila pomenijo 68 odstotkov. Potencial za ponudnike brezgotovinskega plačevanja je torej velik.

**PSD2 prinaša ugodnosti** tudi podjetjem v nefinančnih panogah: enostavnejše in cenejše rešitve za plačila izdelkov ali storitev podjetij, takojšen dostop do denarja, pospešeno rast spletnih trgovin in digitalizacijo v podjetjih.

**Naštete prednosti** se bodo izrazile, ko bodo tovrstne finančno-tehnološke rešitve dosegle kritično maso. Takrat bo provizija na transakcijo obremenjena samo s stroški procesiranja na novih platformah, ki niso obremenjene z dediščino razmišljanja o tem, koliko je treba zaračunati za pokritje stroškov in infrastrukture, ki je stara že več kot 40 let, kjer je v finančni transakciji veliko vmesnih členov in je strošek za podjetja zato višji.

**Z množično uporabo** se bodo izpolnili pogoji za oblikovanje novega standarda, ki ga ne bodo narekovele banke, temveč potrebe uporabnikov in podjetij. Standard bo določal enotno plačevanje ne glede na to, pri kateri banki imata pošiljatelj in prejemnik denarja odprt račun, ne glede na to, za kakšen namen in vrsto plačila gre (spletno plačilo, plačilo na prodajnih mestih, plačila na avtomatih, plačilo mesečnih računov). Naša mobilna platforma MBILLS ima vizijo vpeljave takšnega standarda v Sloveniji in v drugih državah.

**Na sestankih** z vodstvi različnih podjetij opažam, da si nekatera podjetja za razmišljanje in odločitve o prilagajanju na PSD2 še niso vzela časa, druga so raje previdna in bodo počakala na prve rešitve ter potem začela tipati teren, tretja v spremembi plačevanja ne vidijo koristi za svoje podjetje. Najdejo pa se tudi takšna, ki so že na prvem sestanku pripravljena vložiti svoje vire v prilagajanje, ker želijo biti prvi med prvimi in tako soustvarjati pravila igre.

**Zadnja se zavedajo**, da direktiva PSD2 ne pomeni, da so finteh podjetja in banke na različnih bregovih, temveč da osredotočanje na sodelovanje med fintehi, bankami in podjetji lahko pripomore k učinkovitejši družbi, hitrejšemu obračanju sredstev in denarja v obtoku.

**Poudariti želim**, da je Slovenija že leta pri plačilnih storitvah prednjačila pred drugimi državami v Evropi. Zakaj ne bi te svoje prednosti spet izkoristila in sama postavila model oziroma standard plačevanja, ki bi ga lahko posnemale druge države?

**Ko nekaj preizkusimo** v praksi, vidimo, kaj je dobro in kaj slabo. Zakaj ne bi razmišljali »laboratorijsko«? V poslu se največkrat ustavimo pri ceni in plačilu. Vredno je preizkusiti možnosti, ki jih daje PSD2. Naša država je za tovrsten preizkus ravno prav številčna in ozemeljsko ravno prav velika, hkrati pa tehnološko napredna in željna inovacij.

**Zakaj ne bi razmišljali »laboratorijsko«? Naša država je za preizkus ravno prav številčna in ozemeljsko ravno prav velika, hkrati pa tehnološko napredna in željna inovacij.**